

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 decembrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, declarat de avocatul Gîscă Valeriu în numele inculpatului

Corceac Victor xxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 10.10.2014 - 28.05.2015,
2. Instanța de apel: 20.07.2015 - 08.10.2015,
06.10.2016 - 14.03.2017,
3. Instanța de recurs: 04.05.2016 - 01.11.2016,
24.11.2017 - 20.12.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Râșcani, mun.Chișinău din 28 mai 2015, Corceac Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cauș Zinaida a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Prima instanță a constatat că Corceac Victor, la 16 aprilie 2013, aproximativ la ora 08.50, fiind responsabil de exploatarea și starea tehnică a autoturismului de model „Mercedes 190”, xxxxxxxxxxx și remorca de model xxxxxxxxxxx, știind că mecanismul de cuplare a remorcii este uzat și defectat, încălcând pct.126 subpct.1), pct.122 subpct.6) lit.h) din Regulamentul circulației rutiere, potrivit cărora persoanele responsabile de exploatarea și starea tehnică a vehiculelor sînt obligate: - să nu admită în circulație vehiculele a căror stare tehnică nu corespunde normelor tehnice și că este interzisă exploatarea vehiculelor în cazurile în care sînt depistate devieri de la normativele tehnice, și anume - este defectat dispozitivul de cuplare a remorcherului sau a remorcii, lipsește sau este defectat dispozitivul de siguranță cablul remorcii care, prin construcție, nu este dotată cu frînă autonomă, l-a pus în exploatare, cu care deplasându-se pe str.Ștefan cel Mare, com.Grătiești, mun.Chișinău din direcția șos.Balcani, ajungând în preajma casei de locuit din str.Ștefan cel Mare 10, com.Grătiești, decuplându-se mecanismul de remorcare al remorcii de model xxxxxxxxxxx, care din inerție a ieșit haotic de pe partea carosabilă, în urma cărui fapt a tamponat pietonul Cauș Zinaida care se afla pe acostament, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.1019/D din 22.05.2013, vătămare corporală medie sub formă de fractură a extremității superioare a tibiei, fractură prin tasare-

separare condil lateral tibiei stângă cu deplasare, fractura falangei proximale police stângă cu deplasare, fractura capului metacarpian unu mâna stângă, plăgi gambei stângă și picior drept.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul M.Popa în numele părții vătămate Z.Cauș, care a solicitat casarea acesteia cu admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea de la inculpat a prejudiciului material în sumă de 23 000 lei, precum și a prejudiciului moral în sumă de 150 000 lei, invocând că instanța neîntemeiat a lăsat acțiunea civilă fără soluționare, deși în cadrul cercetării judecătorești au fost prezentate probe scrise, care au reflectat toate cheltuielile suportate de către partea vătămată în rezultatul traumatismelor cauzate în urma accidentului; - instanța a lăsat fără apreciere faptul că în urma traumelor cauzate, partea vătămată a devenit invalid de gradul II și până la moment are dificultăți enorme pentru a se deplasa, iar inițierea unei noi proceduri civile pe marginea încasării despăgubirilor, acesteia i se vor provoca dificultăți precum și cheltuieli suplimentare de deplasare, suferințe fizice cât și psihice; -instanța nu s-a expus asupra cuantumului prejudiciului material în sumă de 38000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015, a fost admis parțial apelul declarat, casată sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care s-a admis acțiunea civilă și s-a încasat de la Corceac Victor cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul părții vătămate Cauș Zinaida suma de 10000 lei.

Din oficiu s-a casat sentința și în latura penală și lui Corceac Victor, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În motivarea soluției date, instanța de apel a indicat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui V.Corceac în săvârșirea infracțiunii imputate, astfel că corect a încadrat acțiunile acestuia în baza art.264 alin.(1) Cod penal, dar la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile art.7, 75 Cod penal și incorect a aplicat inculpatului pedeapsa complementară, care nu se aplică în cazul aplicării sancțiunii sub formă de amendă, aceasta aplicându-se doar în cazul stabilirii pedepsei cu închisoarea, din care motiv, din oficiu, a conchis de a casa sentința în latura penală, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Totodată, instanța de apel a considerat că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Z.Cauș urmează a fi admisă în parte și dispusă încasarea de la V.Corceac în beneficiul acesteia suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat părții vătămate prin acțiunile inculpatului.

Astfel, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.219 alin. (4), 220 alin.(3) Cod de procedură penală, art.1422 alin.(1), (2), 1423 Cod civil, a statuat că motivele invocate în apel, pot servi drept temei pentru admiterea acestuia în partea încasării prejudiciului moral. Ce ține de prejudiciul material, instanța a reținut că prima instanță corect a indicat că partea vătămată urmează a se adresa cu acțiune civilă în instanța de drept civil, deoarece la materialele dosarului nu sunt probe concludente și pertinente întru confirmarea încasării sumei de 38 000 lei, mai mult din materialele dosarului rezultă că inculpatul i-a achitat părții vătămate careva sume de bani pentru tratament și nu este clar care sumă anume nu a fost acoperită.

5. Împotriva hotărârii menționate a declarat recurs ordinar avocatul M.Popa în numele părții vătămate Z.Cauș, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care a solicitat casarea acesteia în latura civilă și penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui V.Corceac să-i fie stabilită pedeapsa în baza art.264 alin.(1) Cod penal - amendă, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport; -

admiterea acțiunii civile și încasarea de la inculpat a prejudiciului material în sumă de 23000 lei, precum și a prejudiciului moral în sumă de 150000 lei, invocând aceleași motive ca și în apel descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 01 noiembrie 2016, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul M.Popa în numele părții vătămate Z.Cauș, casată decizia parțial, în latura civilă, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte în aceeași instanță de apel. În rest, decizia atacată a fost menținută.

Instanța de recurs a conchis că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate de apelant la pct.3 al prezentei decizii în ce privește acțiunea civilă, precum nejustificat și în termeni generali, fără o motivare corespunzătoare a dispus încasarea în contul părții vătămate Z.Cauș a prejudiciului moral în sumă de doar 10000 lei din suma solicitată, fără a lua în considerație circumstanțele speței, că în rezultatul infracțiunii comise părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale medii, fiindu-i atribuit ulterior gradul doi de dezabilitate, astfel că suma încasată este vădit disproporțională suferințelor fizice și psihice suportate de partea vătămată, ignorându-se la caz, prevederile art.1423 Cod civil, 219 alin.(4), 414 Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, a fost admis apelul declarat de avocatul M.Popa în numele părții vătămate și civile Z.Cauș, casată sentința în latura civilă în ce privește încasarea prejudiciului moral, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă a fost admisă în partea prejudiciului moral, dispunându-se încasarea de la V.Corceac în beneficiul lui Z.Cauș prejudiciul moral în mărime de 100000 lei. În rest, sentința în latura civilă a fost menținută.

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în latura civilă, a conchis că este justă soluția primei instanțe în ce privește încasarea prejudiciului material, la care instanța a reținut corect prevederile art.225 alin.(3) Cod de procedură penală și a admis în partea dată în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece de către partea vătămată nu au fost prezentate careva probe incontestabile pentru stabilirea corectă a mărimii cuantumului prejudiciului material și acesta nu este posibil de constatat fără a amâna judecarea cauzei.

Totodată, reținând prevederile art.219 alin.(2) Cod de procedură penală, art.616, 1423 Cod civil, instanța de apel a concluzionat că este incorectă soluția primei instanțe cu privire la încasarea prejudiciului moral, pe când incontestabil s-a dovedit că partea vătămată a avut mari retrairi sufletești și dureri fizice, în urma infracțiunii comise de inculpat, aceasta a devenit o persoană cu dezabilitate accentuată, căreia i-au fost provocate nu doar suferințe puternice fizice, dar și psihice, respectiv, reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, a concluzionat că suma de 100000 lei va fi echitabilă întru a compensa suferințele morale, considerând totodată că suma solcitată în mărime de 150000 de lei este una exagerată.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul V.Gîscă în numele inculpatului V.Corceac, care solicită casarea acesteia, în partea încasării prejudiciului moral, invocând că suma dispusă spre încasare în mărime de 100000 lei este una exagerată, reieșind din faptul că partea vătămată prin recipisă încă în cadrul urmăririi penale a declarat că nu are careva pretenții față de inculpat; - nu s-a ținut cont de faptul că până la producerea accidentului rutier, inculpatul a trecut revizia tehnică, care a stabilit că mecanismul de cuplare a remorcii corespunde cerințelor tehnice.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu

materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opiniile procurorului și a avocatului M.Popa în numele părții vătămate Z.Cauș expuse în referințe, care au solicitat declararea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Recursul ordinar în cauza penală reprezintă o cale de atac ordinară, ca și apelul, preponderent de casare, destinată a repara, în principal, erorile de drept comise de instanța de fond.

Reglementarea dreptului de a declara recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atât un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cât și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în art.427, 429, 430 Cod de procedură penală.

Din conținutul art.429 alin.(1) Cod de procedură penală, rezultă că titularii ai dreptului de a declara recurs ordinar sunt persoanele menționate în art.421 Cod de procedură penală.

Potrivit art.401 Cod de procedură penală în coroborare cu art.421, recurs ordinar poate declara și avocatul, în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art.70 alin.(1) Cod de procedură penală.

Modalitatea de confirmare a împuternicirilor oferite de către inculpat apărătorului său, este tratată de către legiuitor în dispoziția art.70 alin.(1) pct.1), (7) Cod de procedură penală, unde este stipulat că avocatul ales poate fi admis în procesul penal în calitate de apărător la invitația bănuitului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane cu consimțământul persoanelor interesele cărora urmează să le apere, iar pentru a confirma calitatea și împuternicirile sale, apărătorul prezintă organului de urmărire penală sau instanței, documentul ce confirmă apartenența lui la avocatură, că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației R.Moldova, mandatul biroului de avocați sau de un alt document ce îi confirmă împuternicirile.

La fel, în art.70 alin.(8) Cod de procedură penală, legiuitorul a prescris că persoana care pretinde să participe în cauza dată în calitate de apărător, dar nu prezintă documentele ce îi confirmă calitatea și împuternicirile de apărător, nu este admisă să participe la desfășurarea procesului penal în calitatea respectivă.

De aici se prezumă că, odată cu declararea recursului ordinar de către avocat în numele inculpatului, instanța de recurs urmează să verifice împuternicirile recurentului, iar o atenție deosebită se va acorda cazului când recursul este declarat de către un alt avocat în numele inculpatului, care nu a participat în instanța de apel, deoarece instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu și judecă recursul declarat în procedură scrisă, în lipsa părților, fiind în imposibilitate de a constata prin audierea inculpatului dacă ultimul acceptă să fie reprezentat de către apărătorul care a declarat recurs ordinar în numele său.

Prin urmare, instanța de recurs verificând împuternicirile recurentului care a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, reține că acesta nu are calitate de subiect procesual în cauza dată și nu este în drept să conteste, în numele inculpatului, decizia instanței de apel din următoarele considerente.

După cum rezultă din actele cauzei, cauza penală a fost judecată în primă instanță în prezența inculpatului V.Corceac și avocatului V.Gîscă, în baza mandatului nr.0483978, seria MA din 17.06.2016, eliberat doar pentru participarea în Judecătoria Râșcani, mun.Chișinău. În

instanța de apel, inculpatul a fost reprezentat de avocatul M.Gîscă, în baza mandatului nr.1102581 din 09.01.2017, eliberat doar pentru instanța de apel.

Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul V.Gâscă, care la cererea de recurs nu a anexat actul ce i-ar fi confirmat împuternicirile și consimțământul inculpatului la reprezentarea în instanța de recurs și contestarea deciziei instanței de apel, nerespectându-se prevederile art.70 alin.(1), (7), 361 alin.(1) Cod de procedură penală.

Prin urmare, în cazul în care recursul este declarat de persoana căreia nu-i aparține acest drept, în asemenea caz, recursul declarat se consideră inadmisibil, din motiv că cererea de recurs a fost depusă de către o persoană care nu poate fi considerată ca titular legal al dreptului de a declara recurs.

În concluzia celor expuse, reținând prevederile art.429 alin.(1) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că recursul declarat este inadmisibil, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

10. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Valeriu Gîscă în numele inculpatului Corceac Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, în cauza penală în privința lui Corceac Victor, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 decembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu